

Teoria 11 kroków do ludobójstwa

Ludobójstwo rozwija się w przewidywalnych etapach, które jednak nie zawsze występują jeden po drugim, a czasem wręcz jednocześnie. Zwykle późniejszy etap musi być poprzedzony wcześniejszym. Poszczególne etapy mogą trwać przez cały proces. Najważniejsza jest jednak świadomość, że na każdym etapie można je zatrzymać.

KROK 11 - CISZA: Ofiary nie mają już prawa głosu, ślady zbrodni zostały zatarte, ci co uciekli stali się pozbawionymi środków do życia uchodźcami, czyli ludźmi starającymi się zadbać o swój podstawowy byt i często nawet przeżycie. Kluczową rolę w formowaniu się okresu ciszy odgrywa syndrom winy ocalonego. Dla początkowego okresu ciszy charakterystyczne są próby zmiany tożsamości lub wyparcia traumatycznych doświadczeń. Okres ciszy jest inicjowany poprzez kolejną fazę obojętności świata zewnętrznego względem zjawiska ludobójstwa.

Dokonane ludobójstwo staje się stopniowo społecznym tabu i niejednokrotnie pamięć o nim zostaje wymazana z kart historii. Mechanizmy okresu ciszy i zapominania ludobójstwa przyczyniają się do pogłębiania się społecznej obojętności na kolejne, późniejsze fazy radykalizacji języka i ideologii państwa mogące ponownie prowadzić do wejścia na ścieżkę błędnego koła postępujących po sobie etapów na drodze do kolejnego ludobójstwa.

Przeciwdziałanie:

- badanie zbrodni i zbieranie materiału dowodowego oraz ściganie i sądzenie sprawców na gruncie prawa międzynarodowego,
- poszukiwanie ocalałych i łączenie rodzin, a także zbieranie świadectw ocalałych,
- wypracowanie mechanizmów opieki ekonomicznej i psychologicznej nad ocalałymi,
- upamiętnienie ofiar zbrodni i wypracowanie lokalnego języka narracji, bez próby kolonizowania pamięci lokalnej i jej form kulturowych przez wypracowane gdzieś indziej formy pamięci.